

Goed gedrag op GBS de Fakkel

Programma positieve gedragsondersteuning d.m.v. PBS op
basisschool de Fakkel te Almelo

GBS de Fakkel 2018-2019

Karel Doormanstraat 2

7603 VZ Almelo

Inhoudsopgave:

Goed gedrag op GBS de Fakkel	blz. 3
Schoolafspraken en waarden	blz. 4
Het aanleren van goed gedrag	blz. 5
Positief gedrag bekrachtigen en belonen	blz. 6
Incidenten registreren	blz. 7
Interventies	blz. 8
Ontwikkelen en bijhouden van kennis	blz. 9
De reactieprocedure	blz.10
Literatuurlijst	blz.12
Bijlagen:	
Zelfbeoordelingsonderzoek	blz.13
Ingevulde matrixen 5 ruimtes	blz.17
Afgesproken consequenties	blz. 21
Briefje vergoeding materiaal	blz. 26

Goed gedrag op GBS de Fakkel te Almelo

In het jaar 2014-2015 zijn we op de Fakkel gestart met een meerjarentraject om vanuit gedeelde waarden heldere verwachtingen voor gewenst gedrag in de klas en in de school te bevorderen. De methode die we hiervoor gebruiken heet voluit: Schoolwide Positive Behavior Support. De werknaam is PBS.

PBS is een programma dat ingezet wordt om gewenst gedrag te vergroten en ongewenst gedrag te verminderen (Golly, 2011). Hierbij wordt Pro actief en Preventief. De nadruk wordt gelegd op Positief gedrag en goed gedrag wordt ook bekrachtigd en beloond. Gewenst gedrag wordt aangeleerd door middel van speciale gedragslessen. Gedragsverwachtingen zijn vastgelegd, zodat iedereen weet wat er van hem of haar verwacht wordt. Daarnaast worden regelmatig en systematisch gedragsincidenten gemeten, zodat er passende interventies kunnen worden ingezet.

De schoolbrede aanpak wordt ingezet op de groene laag van de gedragspiramide van PBS. (zie hieronder) Het grootste deel van de kinderen (groen) heeft baadt bij de preventieve aanpak waarbij het gewenste gedrag aangeleerd wordt met gedragslessen en belonen. Een klein deel (geel) heeft extra ondersteuning nodig om zich aan de gedragsverwachtingen te kunnen houden. Voor deze kinderen zijn er verschillende interventies beschikbaar binnen de school. Doel van deze interventies is om weer terug te komen bij de groene laag. Sommige kinderen hebben een intensieve aanpak nodig (rood). Voor deze kinderen worden specifieke interventies ontwikkeld samen met hulpverlening, ouders en andere betrokken instanties.

Leerprestaties

Intensieve, individuele interventies

- Individuele leerlingen
- Vanuit LVOS
- Hoge intensiteit (ambulante begeleiding, remedial teaching)

Groeps-/ individuele interventies

- Enkele leerlingen (at-risk)
- Direct beschikbaar (handelingsplannen, groepsplannen)

Universele interventies

- Alle leerlingen
- Preventief, proactief

Gedrag

Intensieve, individuele interventies

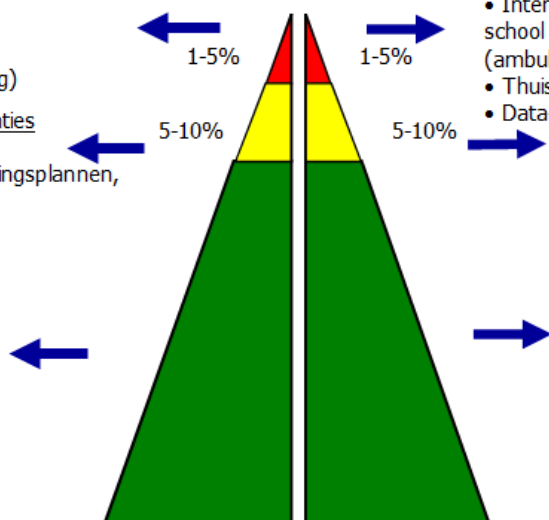
- Individuele leerlingen
- Intensieve specialistische hulp in de school (ambulante begeleiding)
- Thuisprogramma's
- Data-based

Groeps-/ individuele interventies

- Enkele leerlingen (at-risk)
- Direct beschikbaar (bv SMW)

Universele interventies

- Alle situaties, alle leerlingen
- Preventief, proactief

De kern van PBS in 6 pijlers:

- PBS staat voor een schoolbrede aanpak; in alle ruimten, door alle mensen, altijd, overal, iedereen
- Positieve benadering waarbij preventie centraal staat;
- PBS-scholen bepalen hun basiswaarden, maken verwachtingen concreet, leren gewenst gedrag aan en bekrachtigen (feedback op proces en gedrag) en belonen (muntje) dit gedrag systematisch;
- De PBS-school stuurt op data over het gedrag van de leerlingen;
- Er is sprake van partnerschap met ouders en samenwerking met de keten (zorg);
- PBS wordt geborgd met een kwaliteitssysteem. Minimaal 80% is de norm. 80% van de leerlingen in de groene laag, minimaal 80% voldoen aan de werkwijze van PBS. Dit wordt gecheckt door middel van o.a. het zelfbeoordelingsonderzoek en de incidentenregistratie.

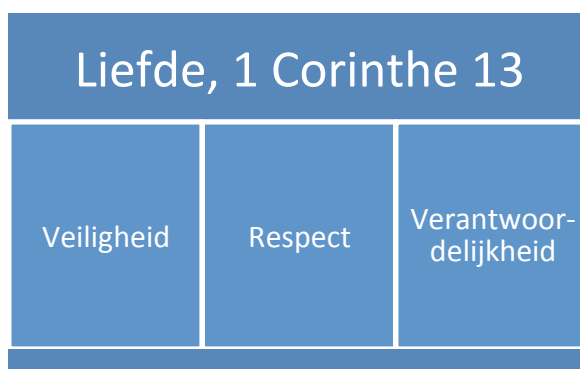
Ons onderwijs zien wij als een gezamenlijke activiteit van school en ouders. Respect voor elkaar, vertrouwen en open en eerlijk met elkaar communiceren zijn daarbij belangrijk. Respect, veiligheid en verantwoordelijkheid zijn de basiswaarden in onze school. Voorspelbaarheid en helder geformuleerde verwachtingen rondom gewenst gedrag vormen de basis voor een goed en veilig pedagogisch klimaat. Wij zien een veilig schoolklimaat als wezenlijk voor het gevoel van welbevinden van iedereen die in de school werkt.

Uitgangspunten:

- Het is belangrijk dat kinderen met plezier naar school gaan
- We hechten aan een duidelijke organisatiestructuur
- Kinderen leren eigen verantwoordelijkheid te dragen
- Prioriteit: orde, rust, respect en regelmaat
- Kinderen hebben stimulerende en uitnodigende begeleiding nodig
- Belonen van goed gedrag
- Goede communicatie met ouders

Schoolafspraken en waarden

De bron van waaruit we onze gedragsverwachtingen putten, is voor onze school; Gods Woord, de bijbel. De kernwaarde van de Guido de Brèsschool is: Liefde. Liefde zoals in beschreven als 1 Corinthe 13. Vanuit deze kernwaarde vloeien onze 3 basiswaarden voort. Deze zijn: Respect, Verantwoordelijkheid en Veiligheid.

Deze waarden hebben we als team vastgesteld. Daarnaast hebben we hier met ouders, aan de hand van een werkvorm, over doorgesproken op een ouderavond.

In elke ruimte binnen de school zijn de waarden duidelijk zichtbaar. Golly (2011) beschrijft het belang van het herhaaldelijk onder de aandacht brengen van de gedragsverwachtingen. Doordat de leerlingen de waarden overal zien, erop gewezen worden en erover praten, zullen de leerlingen zich de gedragsverwachtingen beter eigen kunnen maken.

Het aanleren van goed gedrag

Om zich positief te kunnen gedragen, moeten kinderen weten wat er precies van ze verwacht wordt op school. Deze gedragsverwachtingen (bijlage 1) zijn binnen de school vastgelegd voor alle ruimtes binnen de school. In elke ruimte binnen de school verwachten we respect, verantwoordelijkheid en veiligheid van de leerlingen. Deze waarden vertalen zich in een aantal gedragsverwachtingen waar leerlingen zich aan moeten houden.

De gedragsverwachtingen per ruimte zijn zichtbaar in de school door middel van bordjes met picto's die de verwachtingen uitbeelden. Deze bordjes zijn in de verschillende ruimtes op school te vinden en kunnen in de klas gebruikt worden om lessen in goed gedrag te geven.

Behalve voor de ruimte die centraal staat, zijn de leerkrachten ook in de andere ruimtes voortdurend bezig met het onderwijzen van goed gedrag. Dit doen zij door het juiste voorbeeld te geven, regelmatig terug te komen op gedragsverwachtingen, de leerlingen aan te spreken op de waarden en positief gedrag te bekrachtigen.

Positief gedrag bekrachtigen

Goed gedrag bekrachtigen we op een aantal manieren:

- Verbaal (compliment)
- non-verbaal (positief contact maken)
- token (muntje)

Door gedrag te bekrachtigen, vermeerder je dit gedrag. Wij willen positief gedrag doen toenemen en bekrachtigen dit daarom. Negatief gedrag willen wij doen afnemen en bekrachtigen wij daarom zo min mogelijk. Bij het bekrachtigen van goed gedrag benoemen we specifiek de 3 waarden van de school: respect, veiligheid en verantwoordelijkheid. Hierdoor worden de kinderen zich bewust van hun gedrag.

Om een kind tastbaar te belonen voor gedrag, gebruiken wij muntjes Dit muntje kan ingezet worden om goed gedrag in de ruimte die centraal staat te belonen, maar ook om algemeen goed gedrag extra aandacht te geven. Het doel van een beloning is het sterk bekrachtigen van gedrag om een gedragsverandering teweeg te brengen. Het bekrachtigen en belonen van leerkrachten richting kinderen, gebeurt ook buiten de eigen groep om.

De muntjes worden in de klas verzameld in een muntenhouder. In de klas wordt met de kinderen afgesproken hoeveel munten er verdiend moeten worden. Als deze munten zijn verdiend, krijgt de groep een beloning. Deze beloning wordt van tevoren met de groep afgesproken en bestaat uit een activiteit die met de hele klas wordt ondernomen.

Door met de hele klas voor een beloning te sparen, profiteert iedereen in de groep van het goede gedrag van klasgenoten. Dit zorgt ervoor dat leerlingen ook onderling goed gedrag bij elkaar stimuleren.

Bij het bekrachtigen van goed gedrag is het van belang dat de leerling weet voor welk gedrag de bekrachtiging geldt. Daarom verwoorden wij naar de leerling wat de leerling goed heeft gedaan en benoemen waar mogelijk de waarde die bij het gedrag past. Bijvoorbeeld: "Wat heb jij goed rechts gelopen op de trap. Zo is het voor iedereen veilig om op de trap te zijn."

Aan negatief gedrag willen wij zo min mogelijk aandacht schenken. Bij negatief gedrag maken wij gebruik van corrigerende consequenties (Golly, 2011). Deze consequenties bespreken wij in het team en wij streven ernaar deze consequenties zo eenduidig mogelijk toe te passen. Hierbij gebruiken we consequenties als: vriendelijke, mondelinge correctie, terechtwijzing, time-out, inlichten ouders, verlies privilege en bewust negeren.

Incidenten registreren

Wij vinden het belangrijk een goed beeld te hebben van het gedrag van leerlingen bij ons op school. Hierdoor kun je knelpunten in de gedragsverwachtingen ontdekken en daar interventies op inzetten.

Om het gedrag van de leerlingen bij ons op school in kaart te brengen, registreren we systematisch de gedragsincidenten.

Registreren gebeurt door het invullen van een registratieformulier (bijlage 4) bij een incident door alle personeelsleden van de school en de TSO. Op dit formulier wordt ingevuld welk incidenten, waar en met wie heeft plaatsgevonden. Ook wordt de gebruikte consequentie geregistreerd. Alle incidenten komen uiteindelijk terecht in Swis Suite.

Deze gegevens worden door het PBS-team verzameld en geanalyseerd. De analyse wordt in de teamvergadering besproken en kan leiden tot het inzetten van interventies op een bepaald gebied. Het kan gaan om schoolbrede interventies, maar ook om groeps- of individuele interventies. Indien nodig, vindt er na het inzetten van de interventie weer een registratie plaats om te meten of de interventie heeft gewerkt.

Het verzamelen van data vormt een belangrijke schakel in het aanleren en ondersteunen van goed gedrag. De interpretatie van deze data kan richtlijnen geven voor het inzetten van interventies en gedragsondersteuning en besluitvorming.

Bron: www.swpbs.nl

Interventies

In het PBS-team en tijdens de teamvergadering worden de registraties van gedragsincidenten en het gedrag van leerlingen binnen de school besproken. Interventies die daaruit of uit acute problematiek voortkomen kunnen op de 3 verschillende gebieden van de PBS- piramide worden ingezet.

Leerprestaties

Intensieve, individuele interventies

- Individuele leerlingen
- Vanuit LVOS
- Hoge intensiteit (ambulante begeleiding, remedial teaching)

Groeps-/ individuele interventies

- Enkele leerlingen (at-risk)
- Direct beschikbaar (handelingsplannen, groepsplannen)

Universele interventies

- Alle leerlingen
- Preventief, proactief

Gedrag

Intensieve, individuele interventies

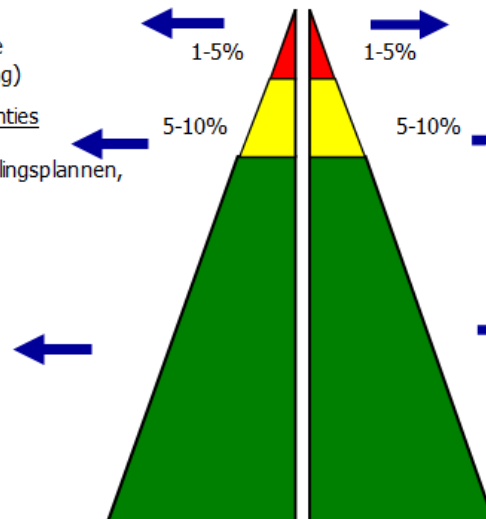
- Individuele leerlingen
- Intensieve specialistische hulp in de school (ambulante begeleiding)
- Thuisprogramma's
- Data-based

Groeps-/ individuele interventies

- Enkele leerlingen (at-risk)
- Direct beschikbaar (bv SMW)

Universele interventies

- Alle situaties, alle leerlingen
- Preventief, proactief

Voor het overgrote deel van de leerlingen (groen) worden algemene interventies ingezet om goed gedrag te stimuleren. Het kan hierbij gaan om alle denkbare interventies op bijvoorbeeld het gebied van organisatie, klassenmanagement en actief toezicht houden. Hierbij kan een incidentenregistratie worden ingezet om te meten of de interventie effectief is.

Voor een klein deel van de leerlingen (geel) zetten we specifieke interventies in om goed gedrag van deze leerlingen te bevorderen. Hiervoor worden de volgende interventies ingezet:

- Check-in, check-out (www.pbis.org) Het gele PBS boek

Hierbij wordt sterk ingezet op de onderwijsbehoeften van de leerlingen, zoals beschreven in Handelingsgericht Werken (Pameijer en van Beukering, 2009).

Voor een enkele leerling (rood) is het nodig om de interventies individueel op de leerling af te stemmen. Hiervoor wordt contact gezocht met alle betrokkenen rondom de opvoeding van de leerling en wordt het plan met al deze betrokken afgestemd. Interventies en evaluaties daarvan worden besproken tijdens een multi-overleg, waarbij alle betrokkenen aanwezig zijn.

Ontwikkelen en bijhouden van kennis (Teamdagen, nascholingsdata nog toevoegen!)

Om de kennis rondom PBS bij te houden en nieuwe ontwikkelingen door te voeren, wordt er minimaal 2 keer per schooljaar een vergadering gehouden waarbij alle personeelsleden van de Fakkel aanwezig zijn. Het PBS- team organiseert deze bijeenkomsten en bereidt ze voor.

Doel van de bijeenkomsten is iedereen scherp en up-to-date te houden rondom PBS. Daarnaast kunnen er nieuwe ontwikkelingen worden besproken en plannen worden gemaakt. Naar aanleiding van deze bijeenkomsten zal het beleidsstuk rondom goed gedrag waar nodig aangevuld of gewijzigd worden.

Daarnaast komt het PBS-team minimaal eens per maand samen om de activiteiten rondom PBS te evalueren, data te analyseren en vervolgstappen te plannen. In een daarop volgende teamvergadering worden de bevindingen van het PBS-team met de rest van het team gedeeld en besproken.

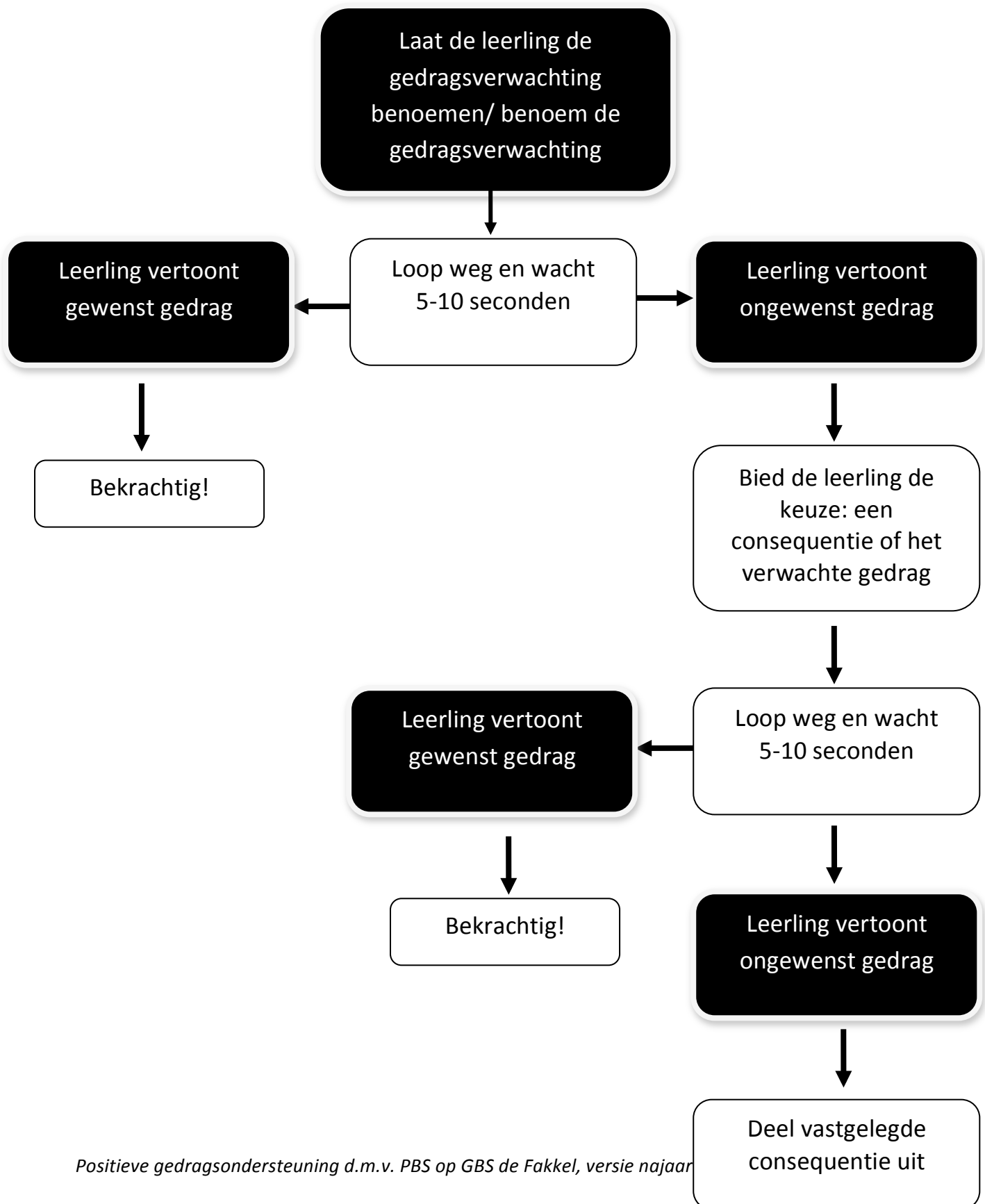
Binnen de school heeft het PBS-team een grote rol in het draaiend houden van het systeem. De leden van het PBS- team leveren de teamleden materiaal, herinneren iedereen aan afspraken, verzamelen de data en voeren gesprekken met teamleden. Hierbij is het voor het PBS-team belangrijk om alle personeelsleden bij PBS te betrekken. Ook ondersteunend personeel wordt op de hoogte gehouden en herinnerd aan afspraken die zijn gemaakt.

Als er afspraken zijn gemaakt in vergaderingen of in de jaarkalender, stuurt het PBS- team een mail naar alle personeelsleden om ze aan deze afspraken te herinneren. Om het systeem te laten slagen, is het erg belangrijk dat iedereen betrokken is en meedoet. Dus zal het PBS-team een vinger aan de pols houden en teamleden positief stimuleren om mee te doen.

Om helder te krijgen aan welke punten van PBS nog verder gewerkt moet worden, vullen alle personeelsleden aan het begin van het schooljaar de zelfbeoordelingslijst (bijlage 5) van PBS in. De uitkomsten hiervan worden in het PBS-team besproken en actiepunten worden erop aangepast.

De voorzitter van het PBS-team is de spil die het PBS-team aanstuurt. Hij of zij houdt zich op de hoogte van de laatste ontwikkelingen rondom PBS, verwerkt de data en geeft kennis door aan het team. De voorzitter houdt het overzicht over de planning en gaat na of alle stappen uit het beleid op een goede manier worden uitgevoerd.

Vastgelegde reactieprocedure

1. Vragen (*wat is de afspraak?*)
2. Herinneren (*dit is de afspraak*)
3. Keuze bieden (*of de consequentie of je doet het nu*)
4. Benoemen (*'consequentie' - 'goede keuze'*)

Tussentijds wachten 5 à 10 seconden

Literatuurlijst

Boom- ten Brinke, G. (2012). *Handboek 2012-2013*. Almelo: SBO de Rank.

Golly, A. & Sprague, J. (2011). *Positive Behavior Support. Goed gedrag kun je leren: Doelmatige strategieën voor in de school*. Huizen: Pica.

Pameijer, N. & Beukering, T. van (2009). *Handelingsgericht werken: een handreiking voor de interne begeleider*. Leuven: Acco.

<http://www.pbis.org>

<http://www.swpbs.nl>

Bijlage 1: Incidentenregistratieformulier

Bijlage 2: ingevulde matrixen 5 ruimtes

Zelfbeoordelingsonderzoek van *Positive Behavior Support*

Naam school:

Datum:

Functie:

☐ Administratief	☐ Leerkracht	☐ Stagiair	☐ Remedial teacher
☐ Onderwijsassistent	☐ Ouder	☐ Leerling	☐ Anders: _____
☐ Onderwijsondersteunend personeel		☐ Intern Begeleider/Zorgcoördinator	
☐ Directie			

1= is geregeld

2= wordt aan gewerkt

3= niet geregeld

Positie van de school

	1	2	3	prioriteit
1. Een representatief PBS-team is gevormd om de implementatie van het programma te leiden en de effectiviteit te meten	☐	☐	☐	☐
2. Onderwijsondersteunend personeel van de school is actief lid van het PBS-team	☐	☐	☐	☐
3. Het schoolpersoneel (80% of meer) heeft ermee ingestemd mee te werken aan verbetering van het omgaan met gedrag door gedragsondersteunende programma's te implementeren, te steunen en te gebruiken	☐	☐	☐	☐
4. Er is een actieplan met duidelijke doelstellingen ontwikkeld om de handhaving van gewenst gedrag op school te verbeteren	☐	☐	☐	☐
5. Er is een budget voor het gedragsondersteuning om leerlingen (en leerkrachten) te belonen en materialen aan te schaffen	☐	☐	☐	☐

Onderwijs en interventie van gedrag op school niveau

	1	2	3	prioriteit
6. Er zijn drie basiswaarden geformuleerd (bijvoorbeeld wij zorgen voor veiligheid, wij zijn respectvol en wij zijn verantwoordelijk)	☐	☐	☐	☐
7. Deze verwachtingen zijn geformuleerd voor verschillende situaties, m.a.w. wat betekent veiligheid, verantwoordelijk en respectvol gedrag op het schoolplein, in de gemeenschappelijke ruimte, in de gangen enz.	☐	☐	☐	☐
8. Er zijn lesplannen ontwikkeld om de verwachtingen ten aanzien van goed gedrag in alle schoolsituaties te onderwijzen	☐	☐	☐	☐
9. In alle ruimtes van school (zoals klassen, gangen, gymlokaal enzovoort) zijn gedragsverwachtingen zichtbaar	☐	☐	☐	☐

	1	2	3	prioriteit
10. Het hele team is getraind in het onderwijzen van gewenst Gedrag	☐	☐	☐	☐
11. De leerkrachten onderwijzen gewenst gedrag	☐	☐	☐	☐
12. Gewenst gedrag ten aanzien van gedragsverwachtingen wordt minimaal tien keer per jaar aangeleerd en herhaald	☐	☐	☐	☐
13. In iedere ruimte wordt minimaal een keer per jaar onderwezen wat gewenst gedrag op die plaats is	☐	☐	☐	☐
14. Tijdens de pauzes en voor en na school zijn er teamleden op het plein, in de gangen en andere gemeenschappelijke ruimtes aanwezig om toezicht te houden	☐	☐	☐	☐
15. Voor alle gemeenschappelijke ruimtes bestaan een systeem van positieve ondersteuning	☐	☐	☐	☐
16. Gangen, plein en andere gemeenschappelijke ruimtes kunnen goed in de gaten worden gehouden	☐	☐	☐	☐
17. Er bestaat een systeem om kleinere gedragsproblemen die zich in de gemeenschappelijke ruimtes voordoen, aan te pakken	☐	☐	☐	☐
18. Er bestaat een systeem om ernstige gedragsproblemen die zich in de gemeenschappelijke ruimtes voordoen, aan te pakken	☐	☐	☐	☐
19. Plaatsen waar leerlingen niet mogen komen, zijn duidelijk aangegeven en dit is aan leerkrachten en leerlingen verteld	☐	☐	☐	☐

Herkennen en belonen van goed gedrag

	1	2	3	prioriteit
20. Er is een systeem van algemene regels geformuleerd voor het herkennen en belonen van gewenst gedrag	☐	☐	☐	☐
21. Het team steunt en gebruikt consequent het afgesproken systeem onder alle omstandigheden	☐	☐	☐	☐
22. Het team probeert tegenover iedere berisping/negatieve correctie vier positieve interacties te stellen	☐	☐	☐	☐

Omgaan met probleemgedrag

	1	2	3	prioriteit
23. Probleemgedrag is duidelijk gedefinieerd en aan alle leerlingen uitgelegd	☐	☐	☐	☐
24. De consequenties van probleemgedrag zijn duidelijk gedefinieerd en aan de leerlingen verteld	☐	☐	☐	☐

25. Het team corrigeert leerlingen met probleemgedrag consequent	☐	☐	☐	☐
26. Het team gebruikt steeds dezelfde consequentie voor hetzelfde probleemgedrag	☐	☐	☐	☐
Op gegevens gebaseerde besluitvorming	1	2	3	prioriteit
27. Data-based gegevens worden systematisch verzameld om ze bij de besluitvorming te betrekken	☐	☐	☐	☐
28. Gegevens worden regelmatig, d.w.z. minstens eens per maand, door het PBS-team verzameld en samengevat	☐	☐	☐	☐
29. Het hele team krijgt regelmatig, d.w.z. minstens eens per maand, overzichten van deze gegevens	☐	☐	☐	☐
30. Regelmatig worden strategieën en besluiten over interventies geëvalueerd (minstens eens per kwartaal) op basis van gegevens over gedrag	☐	☐	☐	☐
Het handhaven van gewenst gedrag in de klas	1	2	3	prioriteit
31. De school gebruikt bepaalde systemen om de gedragsregels in de klas te handhaven	☐	☐	☐	☐
32. Overgangen naar andere vakken in de klas, naar andere activiteiten en naar andere ruimtes binnen de school zijn gepland en aan de leerlingen bekendgemaakt en verlopen ordelijk	☐	☐	☐	☐
Ondersteuning individuele leerlingen	1	2	3	prioriteit
33. Leerkrachten kunnen makkelijk assistentie krijgen voor de leerling met probleemgedrag in hun groep	☐	☐	☐	☐
34. Gedragsbeoordelingen worden gebruikt om vast te stellen in hoeverre een leerling probleemgedrag vertoont	☐	☐	☐	☐
35. Het zorgteam reageert zo snel mogelijk (d.w.z. binnen een week) op een hulpvraag over een leerling met probleemgedrag	☐	☐	☐	☐
36. Leerkrachten zijn getraind in en maken gebruik van effectieve methoden om te voorkomen dat probleemgedrag uit de hand loopt	☐	☐	☐	☐
37. Leerkrachten zijn getraind in het maken van gedragsfunctieanalyses, pedagogische handelingsplannen en het toepassen van de juiste interventies bij leerlingen met terugkerend probleemgedrag	☐	☐	☐	☐

Ondersteuning van en samenwerking met het gezin	1	2	3	prioriteit
38. Ouders zijn actief betrokken bij het handhaven van gedragsregels op school	☐	☐	☐	☐
39. De school heeft een vaststaand programma voor regelmatig, positief contact met de gezinnen van de leerlingen	☐	☐	☐	☐
40. Minimaal één ouder is lid van PBS-team	☐	☐	☐	☐

Waarden school: **Veiligheid - Respect – Verantwoordelijkheid**
 Gekozen ruimte: **Gangen en hallen**

Bouwsteen Onderdeel	Uitvoering: Wat ga je doen?
1. Gedragsverwachtingen formuleren vanuit de waarden	Veiligheid: Ik loop rustig. Respect: Ik blijf van een ander af. Verantw.: Ik ga direct naar binnen en/of naar buiten.
2. Visualiseren van gedragsverwachtingen	Picto's en regels: We hangen onze waarden en regels op in de gangen/hallen.
3. Inrichting van de fysieke ruimte	We zorgen ervoor dat iedereen zijn eigen spullen opruimt. We hangen onze waarden en regels op in de gangen/hallen. Iedereen heeft een luizenzak en stopt de jas daar ook in en trekt de luizenzak dicht.
4. Preventie: anders organiseren	
5. Introduceren van gedragsverwachtingen	Zie PBS klapper
6. Les in goed gedrag, oefenen	Dit gebeurt in de klassen, volgens het schema in de PBS klapper Wel met deze 5 criteria: 1. Wat zijn ook al weer onze waarden? 2. Wat is de ruimte en welke gedragsverwachtingen horen daar bij 3. Filmpje laten zien 4. Gedrag oefenen > goed – fout – goed 5. Beloningen en consequenties bespreken
7. Actief toezicht houden	Alle leerkrachten passen de 'corrigeren in twee minutenregel' toe* Alle leerkrachten staan bij de deur van hun lokaal om de kinderen te begroeten bij binnenkomst. Tijdens dit moment kunnen ze toezicht houden. Ook staan ze bij het begin van de pauze bij hun deur.
8. Bekrachtigen 4:1	Elk goed gedrag wordt beloond met een compliment en met muntjes. Hieraan is een groepsbeloning gekoppeld.
9. Actief negeren	Goed gedrag wordt beloond, negatief gedrag wordt genegeerd wanneer mogelijk
10. Voorspelbaar corrigeren	Alle leerkrachten gebruiken dezelfde terugroepregel. Daarnaast worden er in de groepen consequenties gebruikt indien de terugroepregel niet genoeg is en er een incident plaatsvindt. Zie hiervoor ons overzicht met consequenties.
Overig	Alle incidenten worden verzameld op registratiebriefjes en in Swis Suite. Zo verzamelen we data.

Waarden school: **Veiligheid - Respect – Verantwoordelijkheid**
 Gekozen ruimte: **Plein**

Bouwsteen Onderdeel	Uitvoering: Wat ga je doen?
1.Gedagsverwachtingen formuleren vanuit de waarden	Veiligheid: Ik loop naast de fiets. Respect: Ik luister naar de pleinvacht. Verantw.: Ik zorg dat we met elkaar een fijne pauze hebben.
2.Visualiseren van gedagsverwachtingen	Picto's en regels: We hangen onze waarden en regels zichtbaar bij het plein.
3.Inrichting van de fysieke ruimte	We zorgen dat het plein netjes is We zorgen dat het plein aantrekkelijk is en dat er voldoende speelmateriaal is
4.Preventie: anders organiseren	Nieuw schoolplein (gerealiseerd mei 2018) Apart voetbalveld
5.Introduceren van gedagsverwachtingen	Zie PBS klapper
6.Les in goed gedrag, oefenen	Dit gebeurt in de klassen, volgens het schema in de PBS klapper Wel met deze 5 criteria: 1. Wat zijn ook al weer onze waarden? 2. Wat is de ruimte en welke gedagsverwachtingen horen daar bij 3. Filmpje laten zien 4. Gedrag oefenen > goed – fout – goed 5. Beloningen en consequenties bespreken
7.Actief toezicht houden	Alle leerkrachten en TSO-ers passen de 'corrigeren in twee minutenregel' toe. We lopen actief rond. Volgens de afspraken vanuit het PBS boek.
8.Bekrachtigen 4:1	Elk goed gedrag wordt beloond met een compliment en met muntjes. Hieraan is een groepsbeloning gekoppeld.
9.Actief negeren	Goed gedrag wordt beloond, negatief gedrag wordt genegeerd wanneer mogelijk
10.Voorspelbaar corrigeren	Alle leerkrachten gebruiken dezelfde terugroepregel. Daarnaast worden er in de groepen consequenties gebruikt indien de terugroepregel niet genoeg is en er een incident plaatsvindt. Zie hiervoor ons overzicht met consequenties.
Overig	Alle incidenten worden verzameld op registratiebriefjes en in Swis Suite. Zo verzamelen we data.

Waarden school: **Veiligheid - Respect – Verantwoordelijkheid**
 Gekozen ruimte: **Klas**

Bouwsteen Onderdeel	Uitvoering: Wat ga je doen?
1.Gedagsverwachtingen formuleren vanuit de waarden	Veiligheid: We houden ons aan de afspraken in de klas Respect: We luisteren naar de juf/meester en we zijn zuinig op de spullen Verantw.: We helpen elkaar en zorgen voor elkaar
2.Visualiseren van gedagsverwachtingen	Picto's en regels: We hangen onze waarden en regels zichtbaar op in de klas
3.Inrichting van de fysieke ruimte	We zorgen dat de klas netjes is We zorgen dat de klassen leerrijke omgevingen zijn met kwalitatieve materialen
4.Preventie: anders organiseren	Nieuw meubilair (gerealiseerd mei 2018) Op tijd aanwezig zijn in de klas, bij de deur 08.30u
5.Introduceren van gedagsverwachtingen	Zie PBS klapper
6.Les in goed gedrag, oefenen	Dit gebeurt in de klassen, volgens het schema in de PBS klapper Wel met deze 5 criteria: 1. Wat zijn ook al weer onze waarden? 2. Wat is de ruimte en welke gedagsverwachtingen horen daar bij 3. Filmpje laten zien 4. Gedrag oefenen > goed – fout – goed 5. Beloningen en consequenties bespreken
7.Actief toezicht houden	Alle leerkrachten en TSO-ers passen de 'corrigeren in twee minutenregel' toe. Op tijd aanwezig zijn in de klas, bij de deur 08.30u
8.Bekrachtigen 4:1	Elk goed gedrag wordt beloond met een compliment en met muntjes. Hieraan is een groepsbeloning gekoppeld.
9.Actief negeren	Goed gedrag wordt beloond, negatief gedrag wordt genegeerd wanneer mogelijk
10.Voorspelbaar corrigeren	Alle leerkrachten gebruiken dezelfde terugroepregel. Daarnaast worden er in de groepen consequenties gebruikt indien de terugroepregel niet genoeg is en er een incident plaatsvindt. Zie hiervoor ons overzicht met consequenties.
Overig	Alle incidenten worden verzameld op registratiebriefjes en in Swis Suite. Zo verzamelen we data.

Waarden school: **Veiligheid - Respect – Verantwoordelijkheid**
 Gekozen ruimte: **WC**

Bouwsteen Onderdeel	Uitvoering: Wat ga je doen?
1.Gedragsverwachtingen formuleren vanuit de waarden	Veiligheid: Na een WC bezoek ga ik direct weer naar de klas Respect: Ik blijf van anderen af Verantw.: Ik houd de WC ruimte netjes en zeg het tegen mijn juf/meester wanneer er iets mis is
2.Visualiseren van gedragsverwachtingen	Picto's en regels: We hangen onze waarden en regels zichtbaar op in de wc
3.Inrichting van de fysieke ruimte	We zorgen dat de wc's netjes zijn We zorgen dat er voldoende doekjes, prullenbakken, zeepdispensers zijn
4.Preventie: anders organiseren	Nieuwe zeepdispensers (gerealiseerd september 2018)
5.Introduceren van gedragsverwachtingen	Zie PBS klapper
6.Les in goed gedrag, oefenen	Dit gebeurt in de klassen, volgens het schema in de PBS klapper Wel met deze 5 criteria: 1. Wat zijn ook al weer onze waarden? 2. Wat is de ruimte en welke gedragsverwachtingen horen daar bij 3. Filmpje laten zien 4. Gedrag oefenen > goed – fout – goed 5. Beloningen en consequenties bespreken
7.Actief toezicht houden	Alle leerkrachten passen de 'corrigeren in twee minutenregel' toe. Wanneer leerkrachten zich door de school verplaatsen nemen ze ook af en toe een kijkje in de toiletruimte.
8.Bekrachtigen 4:1	Elk goed gedrag wordt beloond met een compliment en met muntjes. Hieraan is een groepsbeloning gekoppeld.
9.Actief negeren	Goed gedrag wordt beloond, negatief gedrag wordt genegeerd wanneer mogelijk
10.Voorspelbaar corrigeren	Alle leerkrachten gebruiken dezelfde terugroepregel. Daarnaast worden er in de groepen consequenties gebruikt indien de terugroepregel niet genoeg is en er een incident plaatsvindt. Zie hiervoor ons overzicht met consequenties.
Overig	Alle incidenten worden verzameld op registratiebriefjes en in Swis Suite. Zo verzamelen we data.

Waarden school: **Veiligheid - Respect – Verantwoordelijkheid**
 Gekozen ruimte: **Computers - Internet**

Bouwsteen Onderdeel	Uitvoering: Wat ga je doen?
1.Gedragsverwachtingen formuleren vanuit de waarden	Veiligheid: We gaan alleen op internet met een gerichte opdracht van juf/meester en we houden ons aan de afspraken die over het internetgebruik zijn gemaakt. Respect: We zijn zuinig op de computermaterialen en houden de ruimte netjes, bij de computers fluisteren we als overleg is toegestaan. Verantw.: We printen alleen wanneer daar toestemming voor is, zwart/wit, aan het eind van de dag sluiten we de computers af, we zeggen het tegen de juf/meester wanneer er iets mis is.
2.Visualiseren van gedragsverwachtingen	Picto's en regels: We hangen onze waarden en regels zichtbaar op in de klas en als bureaubladachtergrond op de Chromebooks
3.Inrichting van de fysieke ruimte	We zorgen dat de apparatuur werkt en dat het kwalitatief materiaal is
4.Preventie: anders organiseren	Schooljaar 2018-2019 > overgaan van Gafe omgeving Rolf groep naar Cool Portaal Gynzy zodat we actief toezicht kunnen houden
5.Introduceren van gedragsverwachtingen	Zie PBS klapper
6.Les in goed gedrag, oefenen	Dit gebeurt in de klassen, volgens het schema in de PBS klapper Wel met deze 5 criteria: 1. Wat zijn ook al weer onze waarden? 2. Wat is de ruimte en welke gedragsverwachtingen horen daar bij 3. Filmpje laten zien 4. Gedrag oefenen > goed – fout – goed 5. Beloningen en consequenties bespreken
7.Actief toezicht houden	Alle leerkrachten passen de 'corrigeren in twee minutenregel' toe. Wanneer leerkrachten zich door de school verplaatsen nemen ze ook af en toe een kijkje in de toiletruimte.
8.Bekrachtigen 4:1	Elk goed gedrag wordt beloond met een compliment en met muntjes. Hieraan is een groepsbeloning gekoppeld.
9.Actief negeren	Goed gedrag wordt beloond, negatief gedrag wordt genegeerd wanneer mogelijk
10.Voorspelbaar corrigeren	Alle leerkrachten gebruiken dezelfde terugroepregel. Daarnaast worden er in de groepen consequenties gebruikt indien de terugroepregel niet genoeg is en er een incident plaatsvindt. Zie hiervoor ons overzicht met consequenties.
Overig	Alle incidenten worden verzameld op registratiebriefjes en in Swis Suite. Zo verzamelen we data.

Consequenties per bouw van GBS de Fakkel

Groep 1/2

Nadenkplek binnen	<u>Waar:</u> Gr. 1 bij het aanrecht, bij de deur en het bureau Gr. 2 op de stoel bij de computer <u>Hoe:</u> Met de rug naar de kring <u>Tijd:</u> 4 minuten <u>Waarmee:</u> Stoel + zandloper <i>Waar moeten ze over nadenken? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Nadenkplek buiten	<u>Waar:</u> Gr. 1 en 2: op het rode bankje onder de basket <u>Hoe:</u> Stil wachten / zitten tot juf komt <u>Tijd:</u> 4 minuten <u>Waarmee:</u> Bankje + tijd in de gaten houden door lkr. <i>Waar moeten ze over nadenken? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Herstel van schade	<u>Hoe:</u> Contact met de ouder(s) + briefje mee <u>Waarmee:</u> Zorgen voor een vervangend exemplaar van datgene wat expres kapot is gemaakt. <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>

Ergens anders werken	<u>Waar:</u> In een andere klas of aan een uitklaptafeltje in de gang <u>Hoe:</u> Werk meenemen en aan het werk gaan <u>Tijd:</u> Tijd wordt vastgesteld door de lkr <u>Waarmee:</u> Tafel, stoel, werk, uitklaptafel <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Nadenkplek buiten	<u>Waar:</u> Bankje naast het raam van de directiekamer <u>Hoe:</u> Sowieso moet de Time Out tegel daar nog naar verplaatst worden Wachten tot juf/meester/de TSO komt <u>Tijd:</u> 5 minuten <u>Waarmee:</u> Bankje + zandloper <i>Waar moeten ze over nadenken? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Herstel van schade	<u>Hoe:</u> Contact met de ouder(s) + briefje mee <u>Waarmee:</u> Zorgen voor een vergoeding volgens de richtlijnen van het briefje. <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Tijd inhalen	<u>Waar:</u> In de klas <u>Hoe en wanneer:</u> Werk dat niet af is afmaken in de pauze of na schooltijd. <u>Tijd:</u> Afhankelijk van de hoeveelheid werk <u>Waarmee:</u> Materialen van de betreffende opdracht <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Binnen blijven	<u>Waar:</u> In de klas <u>Hoe en wanneer:</u> Wanneer een leerling na 10.35 binnenkomt blijft het in de middagpauze binnen

	<u>Tijd:</u> 10 minuten <i>Wat moeten ze die 10 minuten doen? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Regels schrijven	<u>Waar:</u> In de klas <u>Hoe en wanneer:</u> Bij overtreding van een gedragsverwachting en wanneer de reactieprocedure niet positief eindigt. <u>Tijd:</u> Afhankelijk van de hoeveelheid <i>Wat moeten ze schrijven en hoeveel/hoe vaak? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>

Consequenties groep 5-8

Ergens anders werken	<u>Waar:</u> In een andere klas of aan een uitklaptafeltje in de gang <u>Hoe:</u> Werk meenemen en aan het werk gaan <u>Tijd:</u> Tijd wordt vastgesteld door de lkr <u>Waarmee:</u> Tafel, stoel, werk, uitklaptafel <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Nadenkplek buiten	<u>Waar:</u> Bankje naast het raam van de directiekamer <u>Hoe:</u> Sowieso moet de Time Out tegel daar nog naar verplaatst worden Wachten tot juf/meester/de TSO komt <u>Tijd:</u> 5 minuten <u>Waarmee:</u> Bankje + zandloper <i>Waar moeten ze over nadenken? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Herstel van schade	<u>Hoe:</u> Contact met de ouder(s) + briefje mee <u>Waarmee:</u> Zorgen voor een vergoeding volgens de richtlijnen van het briefje.

	<i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Tijd inhalen	<u>Waar:</u> In de klas <u>Hoe en wanneer:</u> Werk dat niet af is afmaken in de pauze of na schooltijd. <u>Tijd:</u> Afhankelijk van de hoeveelheid werk <u>Waarmee:</u> Materialen van de betreffende opdracht <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Binnen blijven	<u>Waar:</u> In de klas <u>Hoe en wanneer:</u> Gr. 8 Wanneer een leerling na 10.35 binnenkomt blijft het in de middagpauze binnen gr. 5,6,7 Wanneer een leerling na 10.50 binnenkomt blijft het in de middagpauze binnen <u>Tijd:</u> 10 minuten <i>Wat moeten ze die 10 minuten doen? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Regels schrijven	<u>Waar:</u> In de klas <u>Hoe en wanneer:</u> Bij overtreding van een gedragsverwachting en wanneer de reactieprocedure niet positief eindigt. <u>Tijd:</u> Afhankelijk van de hoeveelheid <i>Wat moeten ze schrijven en hoeveel/hoe vaak? Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>
Inname Chromebook/iPad	<u>Hoe en wanneer:</u> Chromebook wordt ingenomen wanneer er niet gewerkt wordt volgens de afspraak. <u>Tijd:</u> Een dag tot een week <i>Wat wil je bereiken? Oftewel: wat moet het resultaat / effect zijn?</i>

Briefje vergoeding materiaal

Aan de ouders van _____

Aan het begin van dit cursusjaar hebben we alle kinderen voorzien van de benodigde materialen. We hebben de kinderen op het hart gedrukt om zuinig te zijn op deze materialen; zij zijn er zelf voor verantwoordelijk! De kinderen weten dat wanneer zij de materialen kwijtraken of vernielen, ze hiervoor moeten betalen. We hopen dat u daar begrip voor heeft. Dit geldt natuurlijk niet wanneer een kind er niets aan kan doen.

In verband met onderstaande reden vragen we u om uw kind geld mee te geven naar school, zodat er een nieuw exemplaar kan worden aangeschaft.

De reden betreft:

- ☐ Kwijtraken
- ☐ Vernielen
- ☐ Anders, namelijk _____

School schaft een nieuw exemplaar aan van:

- ☐ Vulpen t.w.v. €4.00
- ☐ Balpen t.w.v. €1.00
- ☐ Potlood t.w.v. €0.50
- ☐ Gummetje t.w.v. €0.50
- ☐ Dobbelssteen t.w.v. €3.00
- ☐ Liniaal t.w.v. €1.00
- ☐ Schrijft t.w.v. €1.50
- ☐ Werkboek t.w.v. €2.50

Met vriendelijke groet,
